O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI

ZAMONAVIY INNOVATSION TADQIQOTLARNING DOLZARB MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: YECHIMLAR VA ISTIQBOLLAR

mavzusidagi Respublika ilmiy-texnik anjuman materiallari to‘plami

(2024-yil 17-18-may)

(2-qism)

JIZZAX-2024

“Zamonaviy innovatsion tadqiqotlarning dolzarb muammolari va rivojlanish tendensiyalari: yechimlar va istiqbollar” mavzusidagi Respublika ilmiy-texnik anjuman materiallari to‘plami – Jizzax: O‘zMU Jizzax filiali, 2024-yil 17-18-may. 461-bet.

Respublika miqyosidagi ilmiy-texnik anjuman materiallarida zamonaviy innovatsion tadqiqotlarning dolzarb muammolari va rivojlanish tendensiyalari sohasidagi innovatsion tadqiqotlar aks etgan.

Globallashuv sharoitida davlatimizni yanada barqaror va jadal sur’atlar bilan rivojlantirish bo‘yicha amalga oshirilayotgan islohotlar samarasini yaxshilash sohasidagi ilmiy-tadqiqot ishlariga alohida e’tibor qaratilgan. Zero iqtisodiyotning, ijtimoiy sohalarni qamrab olgan modernizatsiya jarayonlari, hayotning barcha sohalarini liberallashtirishni talab qilmoqda.

Ushbu ilmiy ma’ruza tezislari to‘plamida mamlakatimiz va xorijlik turli yo‘nalishlarda faoliyat olib borayotgan mutaxassislar, olimlar, professor-o‘qituvchilar, ilmiy tadqiqot institutlari va markazlarining ilmiy xodimlari, tadqiqotchilari, magistr va talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlari natijalari mujassamlashgan.

Mas’ul muharrirlar: DSc.prof. Turakulov O.X., PhD. O‘ralov A.I.

Tahrir hay’ati a’zolari: p.f.d.(DSc), prof. Turakulov O.X., b.f.f.d. (PhD) O‘ralov A.I., t.f.f.d.(PhD), dotsent Abdumalikov A.A., t.f.n., dots. Baboyev A.M., t.f.f.d.(PhD), dots. Abduraxmanov R.A., p.f.f.d.(PhD) Eshankulov B.S., p.f.n., dots. Alimov N.N., p.f.f.d.(PhD), dotsent Alibayev S.X., p.f.f.d. (PhD) Halimov O‘.H., p.f.f.d.(PhD), dotsent Karshiyev A.A., f.f.f.d.(PhD), dotsent Sindorov L.K., t.f.f.d. (PhD), dotsent Nasirov B.U., b.f.f.d. (PhD), dotsent Mustafaqulov M.A., f.f.f.d. (PhD) Alibekov D.A.., f-m.f.f.d. (PhD) Sharipov X.F., ps.f.f.d.(PhD) Norbekova B.Sh., i.f.n., dots. Tsoy M.P., Qayumov O.A., Jo‘rayev M.M.

Mazkur to‘plamga kiritilgan ma’ruza tezislarining mazmuni, undagi statistik ma’lumotlar va me’yoriy hujjatlarning to‘g‘riligi hamda tanqidiy fikr-mulohazalar, keltirilgan takliflarga mualliflarning o‘zlari mas’uldirlar.

BO‘LAJAK MUHANDISLARNI MUSTAQIL ISHLASH JARAYONIDA KASBIY-IJODIY FAOLIYATGA TAYYORGARLIGINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

Sattorova Mahliyo Burxanovna
O‘zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali tayanch doktoranti
makhliyosattorova87@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta’lim tizimining alohida yo’nalishlaridan biri kasbiy ta’limda - bo‘lajak muhandislarning mustaqil ish jarayonida kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish muammosining tarixiy tahlili va muammoning hozirgi holati to‘g‘risida so‘z yuritilgan.

Kalit so‘zlar: ta’lim, kasb ta’limi, mustaqil ishlash, tadqiqot, kasbiy faoliyat, tayyorlik, ta’lim samaradorligi, amaliy tadqiqotlar, mehnat bozori, tarixshunoslik, kasbiy faoliyatga tayyorlik.

Globallashuv va raqamli texnologiyalar davrida, samarali global rivojlanish tendentsiyasi sifatida, inson hayotining turli sohalarida uning sifatini oshirish uchun jamiyat va ish beruvchiga mehnat bozorida yuqori darajadagi kasbiy tayyorgarlikka ega bo‘lgan bitiruvchi qiziqish uyg‘otadi. Yosh mutaxassis nafaqat mavjud bilim va olingan kasbiy ko‘nikmalardan foydalanish qobiliyatini, balki mustaqil qaror qabul qilishda va kasbiy faoliyatda, uni yanada takomillashtirish uchun zarur bo’lgan shaxsiy fazilarlarni shakllantirish talab qilinadi. Shunday ekan, talabalar - bo‘lajak muhandislarning mustaqil ish jarayonida kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish muammosini nazariy tushunish va uni hal qilish yo‘llarini izlash, bizningcha, uning tarixiy tomonlarini hisobga olishdan boshlanishi kerak. Bu bizga uning rivojlanish trayektoriyasini kuzatish, uni ishlab chiqish darajasini baholash va keyingi tadqiqotlar uchun istiqbolli yo‘nalishlarni aniqlash imkonini beradi.

Talabalar - bo‘lajak muhandislarning mustaqil ish jarayonida kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish muammosini umumiy tahlil qilish jarayonida biz shunday xulosaga keldikki, bu murakkab xususiyatga ega va tarixiy kontekstdagi asosiy jihatlarni hisobga olgan holda uning mohiyatini tushunmasdan turib o‘rganilayotgan savolning hozirgi holatini belgilab berish mumkin emas.

Bunda muammoni umumiy tahlil qilish uchun shakllanish va rivojlanish, kasbiy va ijodiy faoliyat; muammoning holati,

talabalar - bo‘lajak muhandislarning pedagogika fanida kasbiy va ijodiy faoliyatiga tayyorligini shakllantirish; talabalar - bo‘lajak muhandislarning mustaqil ishlarining mohiyatini zamonaviy tushunish kabi tushunchalarni tahlil qilishimiz lozim.

Biz o‘rganayotgan muammoni o‘rganish tarixida IX-asr oxirida paydo bo‘lgan ishlab chiqarishni texnologiyalashtirish va yoshlarni sanoat korxonalarida ishlashga o‘rgatish zarurati sabab bo‘lishi mumkin va XX-asr boshlarida buning natijasida “kasbiy faoliyat” tushunchasini ilmiy-nazariy asoslash zaruriyati vujudga keldi.

Ana shu ikki tarixiy fakt o‘rganilayotgan muammoning tarixshunosligining birinchi bosqichini (IX-asr oxiri – XX-asrning 60-yillari boshlari) belgilab berdi.

Ikkinchi bosqich 60-yillarning boshlarida ajralish bilan bog‘liq. XX asr zamonaviy psixologik-pedagogik bilimlar tizimida "kasbiy faoliyatga tayyorlik" tushunchasi, ishni ilmiy tashkil etish g‘oyalari taraqqiyotning kaliti va samaradorlikni oshirishning asosi deb hisoblangan. Pedagogika fani bu jarayonda mustaqil ishlashning ulkan imkoniyatlarini ta’kidlagan holda o‘quvchilarning kasbiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish, shuningdek, ta’lim tizimiga tatbiq etishning samarali shakl va usullarini izlay boshladi.

XXI-asrning 2000-yillari boshidan beri va bugungi kunga kelib, ham mahalliy, ham xorijiy ta’lim rivojlanishining hozirgi bosqichida o‘qituvchilar va olimlar talabalarning mustaqil ishlarining mohiyatini qayta ko‘rib chiqishni taklif qilmoqdalar. Zamonaviy dunyo voqeliklari paradigmasida ular uni butun o‘quv jarayonini talabaning shaxsiga jamlashni ifodalovchi, unga o‘quv jarayonining barcha sohalarida ko‘proq tanlash erkinligini ta’minlaydigan avtonom ta’lim sifatida ko‘rib chiqishni taklif qilishdi: uning faoliyatini rejalashtirish, ta’lim paradigmasi, maqsadlarni belgilash, materiallarni tanlash, ta’lim vazifalarini tanlash, tashabbus ko‘rsatish, hamkorlik, qobiliyatingizni ochib berish, aks ettirish va o‘z-o‘zini hurmat qilish.[1]

Bu holat o‘rganilayotgan muammoning ilmiy-uslubiy adabiyotlarini tarixnavislik tahlilining uchinchi bosqichini aniqlash imkonini berdi.

Shunday qilib, ilmiy va uslubiy adabiyotlarning tarixshunoslik tahlili talabalarning - bo‘lajak muhandislarning mustaqil ishlash jarayonida kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish muammosi evolyutsiyasining uchta asosiy bosqichini aniqlashga imkon berdi:

1) IXX-asr oxiri - XX asrning 60-yillari boshlari;

2) 60-yillarning boshlari. XX asr - XXI asr boshlari;

3) XXI-asr boshlari - hozirda.

Keling, aniqlangan bosqichlarning har birini batafsilroq tahlil qilamiz.

Birinchi bosqich (19-asr oxiri - 20-asrning 60-yillari boshlari)

Talabalarning - bo‘lajak muhandislarning kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish muammosi nuqtai nazaridan, tarixshunoslik tahlilining boshlang‘ich nuqtasi sifatida IXX-asr oxirida jahon iqtisodiyotining sanoatlashtirishga o‘tishi hisoblanishi mumkin.

Bu hodisa mexanizatsiyalashgan ishlab chiqarishning jadal rivojlanishi jarayonlarini va yangi kasblarga bevosita ehtiyojni kuchaytirdi. Buning natijasida XIX asrning 70-80-yillarida insonning doimiy yashashining zaruriy sharti sifatida kasbiy malakalarni egallash uchun kasbiy mehnat maktablari ommaviy ravishda tashkil etilmoqda.

Tadqiqotchilar E. A. Klimov va O. G. Noskova ta’kidlashlaricha, Rossiyada IXX-asr oxirida ushbu muammoni hal qilishning ikkita yo‘nalishi mavjud edi:

1) maktablar tashkil etilgan bo‘lib, ular oilaviy an’anaga ko‘ra, kasbga, hisob-kitob yoki tasodifan kasblarni o‘rganadilar;

2) “Shahar vositachilik byurolari” tashkil etilib, ularga ishga joylashish va ta’lim muassasasiga yo‘llanma olishda yordam ko‘rsatildi.

G‘arbiy Yevropada birinchilardan bo‘lib kasb tanlash muammosiga F.Parsons murojaat qilgan. U 1909 yilda belgi va omillar nazariyasiga tayangan holda o‘z tadqiqotida kasb tanlash nazariyasining quyidagi qoidalarini shakllantirdi: inson kasb tanlashga o‘zining individual sifatlari va kasbiy qobiliyatlaridan kelib chiqib yondashishi kerak, uning kelajakdagi hayotdagi muvaffaqiyati kasbdan qoniqish bilan bog‘liq bo‘lgan.

Ushbu qoidalardan kelib chiqqan holda, kasbiy tanlov - bu ongli va oqilona jarayon bo‘lib, unda inson o‘zining kasbiy pozitsiyasini belgilaydi va uni turli kasblarning mavjud talablari bilan bog‘laydi.[2]

Shunday qilib, "kasbiy faoliyat" tushunchasining mohiyatining asosiy g‘oyalari 20-asrning boshlarida shakllantirilgan.

XX asrning 60-yillari boshlarida K. M. Gurevich, V. P. Zinchenko, Yu V. Kotelova, E. A. Klimov, K. K. Platonov, V. V. Chebysheva, V.D.Shadrikov va boshqalar kasbiy ta’lim, amaliy tadqiqotlar esa kasbiy ta’lim sohasida jamlangan. Aynan shu davrda "kasbiy faoliyat" ilmiy-nazariy tushuncha va tadqiqot ob’ektiga aylandi.

Bu davrda kasbiy faoliyat moddiy va ma’naviy ne’matlar olish va yaratishga qaratilgan muayyan ishlab chiqarish sohasidagi mutaxassislik bo‘yicha inson hayotini ta’minlash va faoliyat yuritish uchun vositalarni sotib olish; jamiyatning o‘zgarishi inson faoliyati nuqtai nazaridan ko‘rib chiqiladi;

Mehnatni ilmiy tashkil etish kontsepsiyasida shaxsni o‘rganish bilan bog‘liq masalalarga katta e’tibor beriladi. Harakatlar tizimini, motivlarni shakllantirish usullarini ishlab chiqish, kasbiy faoliyatda qaror qabul qilish ushbu tadqiqotlarning asosiy maqsadi edi.

Yangi sanoat texnologiyalarining yanada paydo bo‘lishi va tarqalishi va natijada mehnat bozorida raqobatning kuchayishi olimlarni yangi turdagi ishchilarni izlashga va "kasbiy faoliyat" tushunchasini qayta ko‘rib chiqishga undadi. Natijada ko‘plab mamlakatlarda ta’lim va kadrlar tayyorlash jarayoniga o‘zgartirishlar kiritildi. Endi kasbiy faoliyatni tushunish vektori uni jarayonning boshqa ishtirokchilari bilan hamkorlik qilish va harakatlarning hamkorlik qilish imkoniyati, muloqot qilish qobiliyati, moslashuvchanlik va tez o‘zgaruvchan ish sharoitlari va mazmuniga moslashish sifatida belgilashga qaratilgan edi. Bunda kasbni egallashga emas, balki raqobatbardosh shaxsni rivojlantirish uchun yanada yuqori kasbiy malaka olishga qaratilgan.

Bundan kelib chiqqan holda, ilmiy adabiyotlarda kasbiy faoliyat "bir-biriga bog‘langan, birlashtiruvchi komponenti mehnat predmeti bo‘lgan, uning hayotiy faoliyatini ta’minlaydigan o‘zaro bog‘liq harakatlar tizimi bo‘lgan murakkab ko‘p xususiyatli ob’ekt" va o‘zgaruvchan sharoitlarga moslashish qobiliyatini namoyish qilish" deb ta’riflanadi. [3].

Shu bilan birga, kasbiy faoliyatni o‘rganishga turli uslubiy yondashuvlar "kasbiy faoliyat" tushunchasining turli xil ta’riflarini shakllantirish imkonini berdi.

Shunday qilib, E.Giddens kasbiy faoliyatni «ish haqi yoki haq evaziga amalga oshiriladigan yollanma ish» deb hisoblaydi, kasbiy faoliyatning o‘zi esa inson ehtiyojlarini qondirish uchun aqliy va jismoniy kuch sarflash bilan bog‘liq muammolarni hal etishdir.”

Shunday qilib, biz "kasbiy faoliyat" tushunchasining ta’rifi bo‘yicha konsensus yo‘qligini aytishimiz mumkin. Ko‘pgina tadqiqotchilar bu noaniq, murakkab, ko‘p o‘lchovli tushuncha bo‘lib, inson mavjudligida muhim o‘rin egallaganiga rozi bo‘lishadi.

Xulosa qilib aytadigan bo‘lsak, kasbiy faoliyatni T. L. Markova tushunchasida talqin qilishni uslubiy jihatdan asosli deb hisoblaymiz, u buni "ixtisoslashgan va" deb belgilashni taklif qiladi. Shaxsning o‘z mavjudligini saqlab qolish uchun maxsus qobiliyatlari (ta’lim, bilim, ijodkorlik) asosida amalga oshiradigan institutsional ishdir.

Shuni ta’kidlash kerakki, birinchi davr talabalar - kelajak muhandislarining tayyorgarligini rivojlantirish yo‘nalishlari

kasbiy va ijodiy faoliyatida har qanday maqsadli va tizimli tadqiqotlarning yo‘qligi bilan tavsiflanadi.

Ikkinchi bosqich (XX asrning 60-yillari boshlari - XXI-asr boshlari)

Dastlab, "tayyorlik" tushunchasi psixologiya fanida 50-yillarning oxiri - 60-yillarning boshlarida paydo bo‘lgan. XX asrda amerikalik olim D.Super rivojlanish nazariyasi kontekstida ham psixologik, ham boshqa fanlarning bir qator nazariyalarining nuqtai nazarlarini birlashtirib, shaxsning kasbiy faoliyatga tayyorligiga oid quyidagi qoidalarni shakllantirdi:

1) o‘z xususiyatlari va qobiliyatlari bilan ajralib turadigan shaxs, rivojlanishning turli bosqichlarida, o‘z tushunchasiga ko‘ra, real hayotda o‘zini "sinab ko‘rish" istagini shakllantirishi va saqlab turishi mumkin;

2) o‘z-o‘zini qoniqtirish insonning o‘z qobiliyatlarini, shaxsiy fazilatlarini, qiziqishlarini, olimlar tomonidan uyg‘onish va izlanish bosqichlari deb atagan kasbiy rivojlanish bosqichlarida ro‘yobga chiqarishga qay darajada tayyorligiga bog‘liq;

3) vaqt va tajribaga qarab, insonning kasbiy rivojlanishi uchun ob’ektiv va sub’ektiv shartlar o‘zgaradi, bu esa bir nechta kasbiy tanlovga olib keladi.

R. D. Sanjaeva ushbu muammoni o‘rganar ekan, kasbiy faoliyatga tayyorlikni to‘siqlarni yengib o‘tish istagida ifodalangan shaxsning barqaror xususiyati sifatida ko‘rib chiqishni tavsiya qildi. Uning fikriga ko‘ra, kasbiy faoliyatga tayyorgarlik tarkibi quyidagi tarkibiy qismlarni o‘z ichiga olishi kerak:

- motivatsion - kasbiy munosabatlar;
- axloqiy yo‘naltirilgan - professional va qadriyatlarga asoslangan o‘rnatish;
- kognitiv-operatsion - kasbiy yo‘nalish;
- hissiy-irodaviy - faoliyat muvaffaqiyatini ta’minlovchi irodaviy jarayonlar;
- psixofiziologik - samaradorlikni oshirishni ta’minlaydigan qobiliyatlar;
- qiymat - kasbiy tayyorgarlikni o‘z-o‘zini baholash.

Shunday qilib, ikkinchi bosqich kasbiy faoliyatga tayyorlik muammosi o‘zini kasbiy faoliyatga qodir va tayyor deb hisoblaydigan shaxsning sub’ektiv holati va xususiyatlari nuqtai nazaridan ko‘rib chiqilganligi bilan tavsiflanadi va tayyorlikning

mazmuni va tuzilishi. psixologik jarayonlar, holatlar, tajriba va shaxsiy xususiyatlar uchun kasbiy faoliyat talablari bilan belgilanadi.

Uchinchi bosqich (XXI asr boshi - hozirgi)

XX asr oxirida Rossiyaning Boloniya jarayoniga qo‘shilishi va mehnat bozori aniq bilimlarga emas, balki ishchilarning malakalariga bo‘lgan talablarni qo‘ydi. Ta’lim tizimiga federal ta’lim standartlarini joriy etish, uning tarkibiy va mazmunini kompetensiyaga asoslangan yondashuv asosida yangilash ta’lim va raqobatbardosh inson kapitalini mamlakat rivojlanishining eng muhim resurslari deb hisoblash imkonini berdi. Shuning uchun talabalarning kasbiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish muammosi dolzarb bo‘lib qoldi.

Bu davrda birinchi marta olimlar va o‘qituvchilar uning tadqiqot va ishlanmalariga murojaat qilishdi, jumladan K. M. Durai-Novakova, E. A. Koksheneva, I. G. Kondaurova, E. L. Kuzmenko, G. A. Larionova, V.N.Makarova, A.A.Novikov, D.I.Feldshteyn va boshqalar.

Xuddi shu davrda san’at ta’limi tizimi oldiga ijodiy yo‘naltirilgan kasblar (muhandis, dizayner, rassom, musiqachi kabi) bo‘yicha nafaqat o‘z kasbining malakasini mukammal egallagan, balki uning istiqbollarini ham chuqur anglaydigan yuqori malakali mutaxassisni tayyorlash vazifasi qo‘yildi. zamonaviy ijtimoiy-madaniy makonni rivojlantirish, professional muhitda o‘zini o‘zi anglash va o‘zini o‘zi belgilash.

Bu jarayonga ijodiy faoliyat samarali yordam beradi, u o‘z ahamiyatiga ko‘ra individual badiiy uslubni izlash platformasi va ijtimoiy taraqqiyotning yuqori sifat va rivojlanish bosqichlariga to‘g‘ridan-to‘g‘ri dvigateli sifatida xizmat qiladi.

2000-yillarning boshlarida bu vazifaga erishish uchun. Birinchi marta talabalarning kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish masalasi ko‘tarildi. Va I.V.Besedina, E.K.Kazaneva, N.M.Kachurovskaya, V.A.Kiseleva, to‘g‘ridan-to‘g‘ri arxitektura talabalarining kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish muammosi M.V.Nikolskiy, L.A.Odnosum, I.V.Petrova, N.A.Plotnikova, S.Yu.Razheva, O.M.Shentsova. Ularning umumiy fikriga ko‘ra, talabalar - bo‘lajak muhandislarda kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorlikni shakllantirish, uning ajralmas asosi kasbiy muhitning dinamik o‘zgaruvchan sharoitlarida muvaffaqiyatli harakat qilish qobiliyatidir, ijodiy rivojlanishda, izlanishda ustunlik beradi. individual badiiy uslub ularga axloqiy mezonlarga e’tibor qaratgan holda, atrofdagi voqelikni o‘zgartirishga, innovatsion jamiyat muammolarini hal qilishning nostandart va samarali usullarini izlashga imkon beradi.

Talabalar - bo‘lajak muhandislarning kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorligini shakllantirish alohida talablarni talab qiladi. Ta’lim jarayonini tashkil etish, mazmuni, yo‘nalishlari, uslubiy yondashuvlari va ta’lim texnologiyalaridagi o‘zgarishlar, bunda pedagogik urg‘u bilimlar yig‘indisidan ularning kasbiy va ijodiy o‘zlashtirishiga o‘tadi. Shuni ta’kidlash kerakki, bunday o‘quv jarayonining yaxlitligini ta’minlaydigan tizimni tashkil etuvchi komponent talabalarning mustaqil ishi hisoblanadi, chunki zamonaviy o‘quv paradigmasida unga o‘quv vaqtining 60% gacha ajratiladi.

Shunday qilib, uchinchi bosqich mahalliy kasbiy va badiiy ta’lim tizimidagi islohotlar, talabalarning kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish

muammosini faol tadqiq etish, fanda talabalarning tayyorgarligini rivojlantirish sohasidagi tadqiqotlarning paydo bo‘lishi bilan tavsiflanadi. - kelajakdagi muhandislarning kasbiy va ijodiy faoliyati va mustaqil talabalar ishini tushunishga yangicha yondashuv.

Bizning tahlilimiz talabalar - bo‘lajak muhandislarning mustaqil ish jarayonida kasbiy va ijodiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish muammosini o‘rganishning ijtimoiy-tarixiy va ilmiy-nazariy shartlarini aniqlash imkonini beradi. Ijtimoiy-tarixiy shartlar qatoriga milliy ta’limni modernizatsiya qilish, uni kompetensiyaga asoslangan yondashuv asosida tarkibiy va mazmunan yangilash kiradi. Ilmiy-nazariy shartlar qatoriga talabalarning kasbiy va ijodiy faoliyatiga, shu jumladan arxitektura va san’at oliy o‘quv yurtlariga tayyorgarligini rivojlantirish muammolariga faol qiziqish va talabalar - bo‘lajak muhandislarning mustaqil ishlarining mohiyatini tushunishga yangi yondashuv kiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni https://lex.uz/docs/-5013007

2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 07.08.2020 yildagi “O‘zbekiston Respublikasida uzluksiz boshlang‘ich, o‘rta va o‘rta maxsus professional ta’lim tizimini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to‘g‘risida” 466-son qarori https://lex.uz/docs/-4500926

3. Ziyomuhammadov B. Pedagogika. O‘quv qo‘llanma. – Toshkent, [228, b. 42]

4. Xodjaboev A. Xusanov L. Kasbiy ta’lim metodologiyasi. T.:Fan va texnologiyalar, 2007.

5. I. Avazboyev, Y.U. Ismadiyarov KASBIY PEDAGOGIKA T.:Cho‘lpon, 2014. [201, b. 60]

6. Алимов Н. Н. Сквозное научно-техническое творчество важный фактор обеспечения качества в высшем образовании //International journal of discourse on innovation, integration and education.–2020.–Т.1.–№. 5. – С. 400-404.

7. Алимов Н. Н., Турабов А. М., Ташбаев А. К. Поэтапное развитие творческой деятелъности студентов–важный фактор при повышении качества подготовки будущих специалистов //Молодой ученый. – 2016. – №. 7-2. – С. 99-102.

8. Sattorova Mahliyo. (2023). Oliy ta’lim tizimida bo‘lajak muhandislarni mustaqil ishlash jarayoniga tayyorlashning ba’zi jihatlari. *International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research*, 45–49. Retrieved from https://journal.jbnuu.uz/index.php/ijcstr/article/view/367